Ч. 99 (14.348). Львів, середа 6. травня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Четвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ЩО БУДЕ З АБІСИНІЄЮ?

РИМ, 5. 5. ПАТ. Міродатні круги інформують, що італійський уряд не приняв ще ніякого рішення в справі анексії Абісинії. Покищо уряд слідкуватиме за ходом дальших випадків і застеріґає собі змогу видати пізніші зарядження, які вважатиме за підхожі.

НЕҐУС ВИХАВ ДО ПАЛЕСТИНИ.

ЛЬОНДОН, 5. 4. ПАТ. Мін. Іден заявив у палаті послів, що **неґус вчора відплив на британському кораблі з Джібуті до Гайфи.**

ДЖІБУТІ, 5. 5. ПАТ. Англійський корабель „Ентпрайс" з неґусом, його родиною та двором відплив учора в год. 7.30 вечором з пристані. Його ескортує один контрторпедовець.

І ВОЖДИ ПОКИДАЮТЬ АБІСИНІЮ.

ЛЬОНДОН, 5. 5. Райтер. До Джібуті приїхали з Діреуав рас Насібу та ген. Веґіб Паша; це значилоб, що абісинці залишили вже всяку оборону.

ДЖІБУТІ, 5. 5. ПАТ. З расом Насібу приїхав залізницею також деджак Маконен та більшість вождів з оґаденського фронту. Вони спершу пробували дістатися до британської Сомалії.

ЩО РОБИТИМЕ НЕҐУС?

ЛЬОНДОН, 5. 5. ПАТ. В інтерв'ю з представником часопису „Івнінґ Стандарт" абісинський посол у Льондоні заявив, що на його телеграми, вислані до Джібуті, неґус не відповів. Гайле Селясіє замешкає у Палестині, де є велика кольонія коптів, а загал населення прихильний Абісинії. Цісар шукатиме забуття в молитвах і роздумуваннях; колись може приїде до Льондону. Говорять, що у такому випадку замешкав би він у якогось англ. аристократа, правдоподібно у льорда Сесіля.

ЩЕ ДОМАГАЮТЬСЯ САНКЦІЙ.

ЛЬОНДОН, 5. 5. ПАТ. Італ. амбасадор Ґранді відбув вчора в год. 18. нараду з мін. Іденом.

ЛЬОНДОН, 5. 5. ПАТ. Прем. Болдуін та мін. Іден приняли вчора делеґацію т-ва приятелів Ліґи Націй, яка **домагалася більш енерґійних потягнень Ліґи проти Італії.** Міністри відповіли, що **уряд мусить розглянути** положення Ліґи супроти повної невдачі збірної акції та **питання ревізії пакту Ліґи.**

ОБЛОГА ПОСОЛЬСТВ.

ЛЬОНДОН, 5. 5. Райтер. Адіс Абеба представляє сумне видовище, ніхто там не є певний життя. В ріжних околицях міста забарикадувалися чужинці і бороняться завзято перед нападами розлюченої банди марудерів і грабіжників. Британське посольство найкраще забезпечене; на його території схоронилося понад 2000 чужинців, громадян 23-ох держав. Британський амбулянс дав поміч 300 абісинцям, раненим на вулицях.

ПАРИЖ, 5. 5. ПАТ. Франц. посол в Адіс Абебі повідомляє, що стрілянина до посольств тревала цілу ніч. В англійському посольстві ранених кілька осіб. Перед кількома місяцями неґус приділив до охорони посольства відділ найвірніших вояків, тепер між тими вояками доходить до бешкетів і стрілянини.

Турецьке посольство, з якого складу убили 5 осіб, схоронилося на терен британського посольства під охороною військ цього останнього. Дотепер згинуло у місті щонайменше 10 осіб.

АМЕРИКАНСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО ЗАГРОЖЕНЕ.

ВАШИНҐТОН, 5. 5. ПАТ. Посол Злучених Держав в Адіс Абебі звернувся з проханням, щоб англійське посольство вислало американському на поміч частину своєї охорони, зложеної з індусів. Безпосередня комунікація між посольством З.Д.П.А. і британським перервана; післанці не можуть дістатися через банди грабіжників.

Британський посол заявив, що не може відступити американському своїх вояків, хіба може дати йому військову охорону для евакуації.

ВАШИНҐТОН, 5. 5. ПАТ. У відповідь на приказ американського міністерства закорд. справ, щоб американське посольство в Аддіс Абебі евакуували, посол через радіо відповів, що персонал посольства є проти евакуації. З британським посольством не мають ще контакту. Якщо не буде іншого ратунку, залишать будинок посольства.

Сьогодні в 6-тій рано прийшла нова радіодепеша, що стрілянина менша, як учора й що посольству не загрожує безпосередня небезпека.

АБІСИНСЬКИЙ БАНК БОРОНИТЬСЯ.

ЛЬОНДОН, 5. 5. Райтер. Урядовці Абісинського Банку бороняться далі перед збройними бандами.

ЖУРНАЛІСТИ — ПАРЛЯМЕНТАРЯМИ.

ВАШИНҐТОН, 5. 5. ПАТ. Від американського посла в Адіс Абебі наспіла вчора в полудне телеграма, в якій він повідомляє, що два **американські журналісти вирушать рано з білою хоругвою і америк. прапором, щоб навязати контакт з передніми сторожами італійських військ.**

Становище великодержав

і Малої Антанти

ДО ОБОВЯЗКОВОЇ ПУБЛ. СЛУЖБИ В АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ, 5. 5. ПАТ. Як інформують в тутешніх політ. кругах, Англія та Італія признають, що введення заг. публичної служби є обосноване. Франція у трудній ситуації, тому що вяже її Мала Антанта. Чехословаччина у принципі признає рацію мотивам введення заг. військ. служби в Австрії, але мусить солідаризуватися з Румунією та Югославією, яких постава безкомпромісова.

Який буде новий уряд Франції?

ПАРИЖ, 5. 5. ПАТ. Тому, що ані лівиця ані правиця не здобула абсолютної більшости, ролю язичка при вазі відіграють радикали, що мають 110 мандатів. Коли получаться з лівицею, що має 240 послів, лівиця здобуде більшість 350 послів (на 618); коли з правицею і центром (230 послів), права більшість матиме 340 послів; друга комбінація більше можлива.

Правдоподібно вчора почалися переговори між комуністами і соціялістами. „Матен" уважає, що премієром повинен стати лідер соціялістів Блюм.

Конференція балканської антанти.

БЕОГРАД, 5. 5. ПАТ. Щорічна конференція балканської Антанти почалася вчора рано; проводить нею турецький міністер закорд. справ Рушді Арас. Участь беруть прем. Стоядінович, прем. Метаксас і мін. Тітулеску. Наради потривають кілька днів. Учасники конференції ствердили, що всі обєднані держави заняли таке саме становище до питання ремілітаризації Дарданелів і застановлялися над тим, як до цієї справи поставиться Болгарія.

Німецькі впливи в Румунії.

Прага, травень 1936.

Не можна заперечити, що в укладі політичних сил сучасної Европи важну ролю відіграє т. зв. Мала Антанта. В грі політичних сил Середущої Европи держави, що входять у склад Малої Антанти, є навіть вирішними чинниками. Це їх-не значіння виступає особливо різко на тлі таких справ, як т. зв. придунайська проблема, проблема т. зв. аншлюсу, питання реставрації Габсбурґів та питання динаміки мадярського ревізіонізму. Але в останніх часах наросла ще одна проблема, у відношенні до якої блок держав Малої Антанти зискує щораз то більше на вазі теж як загально-европейський політичний чинник. Маємо на думці т. зв. III. Німеччину з її політикою в цілому, особливож з її наставленням до проблем Середущої і Південно-східної Европи та до відомого питання колективної безпеки европейського мира. У відношенні до цих питань концепція закордонної політики Малої Антанти як цілости і кожного її члена зокрема та концепція закордонної політики III. Німеччини суттєво розходяться. Мало того, блок держав Малої Антанти цією своєю концепцією і своєю позицією в Европі взагалі та в Середущій зокрема є навіть великою перешкодою для III. Німеччини в реалізуванні концепції її закордонної політики. Тому не диво, що III. Німеччина старається всіми силами засягти ріжними своїми впливами до кожної з держав Малої Антанти, щоб таким чином, коли вже не спаралізувати, то бодай злагіднити гостроті диференціяції в основних лініях малоантантської закордонної політики супроти суттєвих напрямних своєї закордонної політики. Змагання Німеччини до поширення і закріплення цих впливів у кожній з держав Малої Антанти незвичайно цікаві і вони заслуговують на те, щоб на них звертати увагу. Постійне слідкування за ними та їх аналізування дасть нам можливість ясніше порозуміти неодно, на око ніби то незрозуміле, політичне потягнення і Німеччини і поодиноких держав Малої Антанти. Для нас, українців, таке слідкування може мати ще й глибше значіння.

В нинішньому нашому дописі ми хочемо звернути увагу на зріст німецьких впливів у Румунії. Основні дані для цього беремо з французького часопису „Ля Ревю Де Франс".

Німецьку пропаганду в Румунії вже видно здавна і ведеться вона там ріжними засобами. Цю свою пропаганду німецький націонал-соціялізм базує на оборідненім расовім русі, який останніми часами набирає в Румунії щораз то ширших розмірів. Помагає йому ще в цьому і господарська криза. Румунія більше, ніж котранебудь з інших держав, мусить боротися за рівновагу свого торговельного біляносу, а також її боротьба зі системою контингенту є тяжча. Девізові обмеження не лише стоять на перешкоді живішим господарським взаєминам з Францією, але мають ще й такі наслідки, що нині лиш дуже мало румун-

ських студентів виїздить до Франції на студії, а це ослаблює знову давні живі культурні румунсько-французькі взаємини.

Це все дуже розумно і штудерно використовує німецька агентура для своїх завдань. І так німецька пропаганда використовує господарську крізу в Румунії передовсім для викликання і поширення протижидівських настроїв. Таким чином хоче Німеччина витворити таку силу, або бодай подібну внутрішньо-політичну атмосферу, яка панує у неї, щоб опісля, на тлі цієї атмосфери, можна було легше прищіплювати й інші гасла нац.-соціялізму. Далі цю господарську крізу німецька пропаганда використовує ще й у чисто господарському напрямі. Румунські фашисти вже зовсім явно голосять такі гасла: Якщо Франція не підтримує достаточно румунського вивозу і ще й домагається заплачення старих позичок, то Румунія повинна й мусить шукати господарського зближення з Німеччиною, яка дасть Румунії активний торговельний біланс. Само собою розуміється, що такі гасла — це вже перші наявні і найбільш реальні висліди німецької пропаганди. Німецька пропаганда в Румунії поширюється досить легко, головно між молоддю, яка живо переймається особливо націоналістичними гаслами. Румунські націоналістичні партії диспонують досить сильними напів-військовими відділами, що зорганізовані цілком за взірцем Гітлерівських відділів. Ці відділи не перебирають у засобах своєї акції аж до терору включно. Свою терористичну акцію звертають вони головно проти елементів, які „запродалися" жидам, на ділі-ж проти земляків, що орієнтуються на Францію. Одною із жертв цього терору був бувший премієр Дука, вбитий при кінці 1933. р. На проскрипційному листку є теж теперішній міністр закордонних справ Румунії Н. Тітулеску.

Аж до останнього часу увесь цей фашистівсько-націоналістичний рух не мав більшого значіння в політичному і громадянському житті Румунії, але тепер, завдяки обєднанню ріжних расистичних груп, набрав він уже партійного оформлення і користується парляментарною трибуною. Т. зв. народньо-християнська партія старається позискати собі якнайбільше прихильників між селянськими масами і тому то між свої гасла втягнула теж примамливий для цих мас господарський і політичний антисемітизм, а голова цієї партії проф. Куза недавно заявив у парляменті, що союз між Німеччиною і Румунією є для нього догмою.

Аналізуючи німецькі впливи в Румунії і їхнє загально-політичне значіння, не треба забувати ще й на те, що Румунія має досить сильну німецьку меншину.

М—н.

З польської преси.

Нова кольонізація в Галичині — булаб абсурдом.

Недавно на сторінках „Бунту Млодих" відомий польський публіцист Ст. Лось помістив велику статтю, що її ми своєчасно обширно зреферували, ілюстровану багатими статистичними даними. В ній виступив він проти нової польської кольонізації в Сх. Галичині. До таких самих висновників доходить у варшавському консервативному щоденнику „Час" з вівтірка 5. травня ц. р. (ч. 123) польський поміщик з Галичини Михайло Гриф-Чайковський у статті „Сільський пролетаріят і рільна реформа у Сх. Галичині".

Поголоски про зрадикалізування земельної реформи, в першу чергу скасування 5. статті закону про земельну реформу, яка забороняла парцелювати промислові маєтки, спонукали автора написати критичну статтю на цю тему.

„Якщо йде про Сх. Галичину — пише автор, — то, іміродатні чинники і прилюдна опінія зовсім не здають собі справи з того, що суспільно-аграрний устрій цих земель основно ріжниться від устрою інших дільниць Польщі. Радикальне переведення парцеляції більших маєтків у полуднево-східних воєвідствах попхне в нужду малорільний сільський пролетаріят."

Далі автор виясняє, що по дворах у Сх. Галичині служать місцеві малоземельні господарі у протилежности до корінних земель Польщі, де істнує спеціяльний стан форналів і двірських робітників. Заробітки у Сх. Галичині сільських робітників у промисловому маєтку з 500 га доходять до 36.000 зол. річно. Кожне карловате господарство — пише далі автор — доробляє собі у дворі коло 200 зол. річно. Якби так увесь запас землі у трьох полуднево-східних воєвідствах, який доходить до 408.414 га, розділити між 782.360 карловатих господарств, що мають пересічно не більше між по $1^{1}/_{4}$ га, тоді кожне карловате господарство дістало би ледви по $^{1}/_{2}$ га. Така парцеляція не розвязала би зовсім земельного питання, ні не усунула би крайньої нужди тих коло 300.000 карловатих господарств, які живуть головно з фільварків.

Здоровий розум каже, що Сх. Галичини, перелюдненого терену, кольонізувати не можна. Чому? Автор запевняє, що кольонізація по війні на полудневому сході не вдалася, бо., 40 відсотків проданої землі польським кольоністам по війні нині є вже в українських руках. Зате ця кольонізація створила тип селянина, який спекулює землею. До того якби так увесь вільний запас землі у Сх. Галичині, на який, по відчисленні з 408.000 га на західні польські повіти львівського воєвідства 50.000 га, припадає ледви 350.000 га, вдалося розпарцелювати між польських осадників, то можна би на цій землі осадити найбільше 35.000 польських родин. У такому випадку відсоток польського населення у Сх. Галичині зріс би ледви на марних 3 відсотки. Для таких марних вислідів — кінчить автор — не варто копати пропасти між польським та українським народом.

Безумовно рада дуже розумна, але з неї ледви чи скористає засуґероване ендеками польське громадянство і ті кола, які висувають думку негайної кольонізації Сх. Галичини польським елементом.

МАДРИД ВІДТЯТИЙ ВІД СВІТА.

МАДРИД, 5. 5. ПАТ. Робітники, що ладують вугілля та машиністи проголосили страйк; вчора вечором не виїхав з двірця ніодин поїзд.

ЩЕ ОДИН АВТОНОМІЗМ В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД, 5. 5. ПАТ. Реґіональний комітет ґалісійської партії рішив, що всі посли та електори з Ґалісії (провінція на північ від Портуґалії, якої населення має деяку етнічну окремішність) мають зібратися у Мадриді, щоб усталити дату плебісциту в справі автономічного статуту для Ґалісії.

о. О. ПРИСТАЙ — 15

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Передовсім, як тут відізватися до цієї публики? „Братя і сестри?" Перехреститися? А може краще: „Пані й панове!" Або як на вічі: „Шановна громадо", чи може навіть „Товариші"? І чи вистачить їм звичайна проповідь, чи може якась вчена, цього ніяк не казав мені сам панський одяг парохіян. В кожному разі замороки і страху було чимало.

Ще й уст я не отворив, як серце застукало в мені. Бо говоритиму про святих, загніваються товариші парохіяни; скажуть: наш піп говорить одної неділі про св. Миколая, другої про св. Варвару, третьої знову про св. Йосифа, а про Україну ні словечка... Пословаччені мадярорусини хотілиб від превелебного пана почути дещо про мадярського патрона св. Стефана. Лемки сподівалися бодай згадки про „едину спасенну русско-православну віру" А кількох парохіян з інших наших земель очікувало свого „казаня". „Парохіяльний цензор" держав терпеливо олівець в руці, щоб вхопити до записника кілька слів із проповіді. Решту сам собі сфабрикує, додасть свої завваги і матиме готовий допис для нюйорського часопису.

Я опанував себе; перехрестився і почав свою проповідь цитатою із св. євангелія. Олівець цензора пішов у рух. Сусід із правого боку глипнув кілька разів зпід лоба на цензора. Його суворий погляд питався: „Чи то ти, сомаре, прийшол на мітінг, чи до церкви на молитву?!" Здавалося, що вхопить непрошеного цензора за обшивку, гукнувши: „Церков на молитву, а не на писане!" Цей сусід був напевно із Лемківщини, бо наші лемки не любили, щоб до церкви вводити щонебудь іншого, замісць побожно молитися.

Проповідь закінчилася. Обтерши піт з чола, я став дальше правити Службу Божу. Мені снувалися роєм ріжні здогади. Яку новину принесе цього тижня „Народня Воля"[1]) або „Поступ"[2])? Бо з лиця годі було пізнати, якого політичного „вірую" був пан цензор. А до його душі не міг я заглянути, тимбільше, що ці панове заявляли, що взагалі її не мають.

Потім був цілу неділю зіпсутий настрій. А вночі знову мучив мене сон. Снилось мені, що десь броджу по болоті й обганяюся від псів. Водночас читаю „Народню Волю", „Поступ" і „Страхопуда"...

*

Зближався речинець парохіяльного мітінгу, де складали звіт із доходів і видатків за цілий рік, та переводили вибори всіх церковних урядовців. Я мав чимало праці над звітом; мусів поспішати, щоб загодя впоратись з рахунками і тричі мусів оголосити мітінг з проповідниці підчас недільної великої Служби Божої, таксамо, як передшлюбні оповіді. Цього вимагав американський закон і якби його знехтувати, то легко міг би хтось з парохіян домагатись, щоб уневажнити мітінг, якби був ним незадоволений.

До речі, цей мітінг зацікавив мене, бо на ньому була нагода ближче познайомитись з парохіянами і взагалі зі життям американської парохії. Не менше зацікавились мітінгом самі парохіяни, бо там вибирали нових церковних урядовців, а наш нарід любить „гонори". На мітінгу була нагода стати предсідником цілої парохії або секретарем, касієром, контрольором чи бодай церковником. Такий парохіяльний предсідник і секретар або касієр підписує всі парохіяльні постанови, які щойно по його підписі стаються законом для парохії і правосильним актом для американських урядів.

Слід згадати, ще один важний момент, а саме, що предсідник парохії, касієр і секретар підписували чеки на платню священикові. Без підпису цих трьох церковних кураторів не міг дістати платні ні парох, ні сам єпископ! Цей парохіяльно-фінансовий тріюмвірат підписував усі чеки на ріжні парохіяльні видатки разом з т. зв. катедратиком[3]). Отже ці три куратори виконували дуже поважні уряди в парохії. Про них знали навіть в Старому Краю. В тих селах, звідкіля вони походили, люди оповідали собі, які з них зробилися в Америці впливові особи. Як не підпишуть вони власною рукою „цека" (чека), то хоч з голоду вмирай, нема відклику, хіба до Бога...

Чимало з тих впливових і славних осіб було неписьменних або підписувались закарлючками, наче єгипетські ієрогліфи. Кожний неписьменний парохіянин, що сподівався якогось церковного уряду на мітінгу, вчився заздалегідь підписуватися. Бо, щоб стати куратором у греко-католицькій церкві в Америці, треба було тільки вміти добре говорити й то „щиру правду", і нераз вистачало бути демагогом.

(Далі буде.)

---

[1]) Українсько-американський т. зв. робітничий часопис із безбожницькою тенденцією.

[2]) Часопис наших москвофілів в Америці.

[3]) Кожна американська парохія платила місячно якусь суму, відповідно до своєї маєткової спромоги, на утримання єпископа, його секретаря і єпископської канцелярії. Ця дань звалася катедратик.

І. Просвітянський Здвиг Гуцульщини.

Діловий Комітет І. Просвітянського Здвигу Гуцульщини присилає нам таке повідомлення:

Дня 5. липня ц. р. відбудеться в Коломиї І. Просвітянський Здвиг Гуцульщини. Рівночасно зі Здвигом відбудуться від 5.—15. липня: Виставa гуцульського мистецтва; Показ і продаж виробів; Наукові Зїзди з популярними рефератами та виставами; Прогульки в гори та инше. Для більших груп з дальших околиць будуть залізничі знижки та на бажання поміщення. В томуж часі відбудеться також величавий День Селянки, що його улаштовує коломийська філія „Союзу Українок".

Ближчі пояснення та програму подасть Діловий Комітет у найближчих днях. Діловий Комітет докладає всіх заходів, щоб перші цього роду імпрези в столиці Покуття та Гуцульщини вийшли якнайімпозантніше.

Треба ще зазначити, що первісно був проєкт уладити той Здвиг у Делятині. Одначе проєкт змінено не через якунебудь заборону влади, як це було подано в одному часописі, а виключно з технічних причин. Головною причиною було те, що в Делятині нема потрібних на це площ та забудувань на зїзди й вистави і не дуже догідна комунікація.

Кошти того Здвигу будуть досить поважні, та Діловий Комітет певний, що наше громадянство розуміє інтенції та вагу того Здвигу і масово прийде з матеріяльною допомогою Діловому Комітетові.

За Діловий Комітет.
Олена Кисілевська, голова.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Станиславівське воєвідство

і станиславівський повіт у світлі перепису з 1931 р.

I.

Станиславівське воєвідство обіймає південносхідну частину Галичини між вододільним хребтом східних Карпат на півдні та між Дністром на півночі (з рогатинським повітом по лівому березі Дністра). На заході сягає по східну границю турчанського та дрогобицького повіту, що біжить лівим берегом Опору та долішнього Стрия. На сході сягає до польсько-румунської границі, що біжить Білим та сполученим Черемошем до устя до Пруту, відтак до Дністра коло Городниці.

На свому просторі розкладається станиславівське воєвідство на кілька природних географічних країн, що між собою ріжняться різьбою поверхні і висотою, кліматом, ростнею та почвами, тобто тими географічними чинниками, від яких залежне життя та господарські відносини населення. Першою країною на півдні є східні Карпати. В границях станиславівського воєвідства лежить східна частина Високого Бескиду, цілі Ґорґани та Чорногора. Друга країна — це хвиляста горбовина карпатського Підгіря, що тягнеться здовж Карпат та своїми довгими язиками досягає декуди до Дністра. Третю країну становить наддністрянська низовина, що сягає від стрийської аж по станиславівську кітловину. З плити Поділля як четверта країна до станиславівського воєвідства належать лише малі частини, а саме по лівому березі Дністра — як частина Опілля — Рогатинщина, та по правому березі Товмаччина й Городенщина, що відомі під іменем галицького Покуття.

Простір станиславівського воєвідства обіймає 16.896 км.², на якому підчас перепису в 1931 р. жило 1,480.285 душ населення, отже на 1 км.² припадало пересічно 87 людей. Під адміністраційним оглядом станиславівське воєвідство поділене на 12 повітів, з яких деякі, як долинський, надвірнянський та косівський, є майже в цілости гірськими повітами, деякі, як рогатинський, товмацький та городенський, належать до Поділля, инші зложені з частин поодиноких географічних країн.

II.

Центральним щодо свого положення та значіння є станиславівський повіт, якого простір обіймає доріччя Солотвинської та Надвірнянської Бистриці від границі Карпат та Підгіря на півдні до Дністра на півночі. Головним його містом та рівночасно осідком воєвідського уряду є Станиславів, одно із наймолодших міст Галичини, що повстало як оборонна твердиня між обома Бистрицями серед станиславівської кітловини (щойно в половині 17. ст.).

По переведенні деяких змін в адміністраційному поділі (поділ богородчанського повіту та виділення деяких громад калуського, підгаєцького й товмацького повіту), станиславівський повіт має 1.235 км.² простору зі 198.359 населення та густотою населення 160 людей на 1 км.²

В повіті крім міста Станиславова є ще дві міські „ґміни": Галич і Богородчани та 11 сільських збірних „ґмін": Боднарів, Блудники, Старі Богородчани, Чернів, Делів, Єзупіль, Маріямпіль, Лисець, Ляхівці, Пасічна й Угорники. Громад сільських є в повіті 103, місцевостей 232.

Підчас перепису в дні 9. XII. 1931. жило: в Станиславові 59.960, в містах повіту 7.539, в селах повіту 130.860 душ. Разом 198.359 душ.

Із цього загального числа населення в повіті мужчин було 94.668, жінок 103.691. Надвишка жінок 6.023, з чого на місто Станиславів припадало 4.310 жінок.

Як у всіх повітах Галичини, так і в станиславівському повіті для ілюстрації національних відносин більше значіння мають статистичні дані перепису, що відносяться до віроісповідання населення, ніж статистичні дані дотично рідної мови. Що так треба оцінювати дані перепису, це зазначують автори новіших праць, як напр. Кубійович.[1]) Признає це і Зелінський[2]), коли каже, що „в наших специфічних відносинах віроісповідні дані сміло можна вважати за найбільш міродатні для оцінки національних відносин".

Перепис 1931 р. дає такий образ віроісповідних відносин у станиславівському повіті:

Місцевости:	греко-католики:	римо-католики:	мойсеві:	євангелики:
Станиславів	11.134	22.312	24.823	1.487
міста повіту	3.813	1.811	1.805	—
села повіту	108.820	18.396	2.897	—
Разом	123.767 (62.3%)	42.519 (21.7%)	29.525 (15.2%)	1.487 (0.9%)

Дещо инакше виглядає образ віроісповідних відносин повіту, коли возьмемо циферні дані без міста Станиславова. Тоді число греко-католиків (11.633) процентово зростає до 81.38%, а число римо-католиків (20.207) процентово спадає до 14.6%. Мойсеевого віроісповідання є лише 4.702 душ, що дає 3.3% всього населення повіту.

Коли ідентифікуємо греко-католиків з українцями, римо-католиків з поляками, мойсеевих з жидами, то побачимо, що українці суцільною масою заселюють цілий станиславівський повіт, а серед цієї маси великим чужонаціональним островом є передовсім Станиславів, у якому більшість творять жиди (41.4%) та поляки (37.2%); українці творять неціле пяту частину населення Станиславова (18.6%). Коли жиди обмежені лише до самого Станиславова, то поляки крім Станиславова найбільші скупчення мають у північній частині повіту, а саме в Делієві та Маріямполі, де число їх досягає 33% загалу населення. В південній частині повіту, поза кольонізаційними оселями довкола Боднарова та Станиславова, поляки розпорошені в громадах чисто українських або з переважаючою українською більшістю.

Михайло Зварич.
(Продовження буде).

[1]) Д-р В. Кубійович: Національні відносини в Галичині в світлі перепису 1931 р. „Вістник", 1936.

[2]) Dr. J. Zieliński: Powiat stanisławowski w cyfrach. „Kurjer Stanisławowski", № 8, 1936

БРАЗИЛІЯ БЕЗПОЩАДНО ВИНИЩУЄ КОМУНІЗМ.

БУЕНОС АЙРЕС, 5. 5. ПАТ. На основі закону з грудня 1930 мініство праці уповажнило дирекції приватних підприємств видалити урядовців та робітників, що брали участь у комуністичній діяльности. Дотепер понад 100 робітників утратило працю.

ЄГИПЕТСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ЗДОБУЛИ 163 МАНДАТИ.

КАЇРО, 5. 5. ПАТ. Вафдисти осягнули повну перемогу у виборах до парляменту, здобуваючи 163 мандати на 232. З решти мандатів людові ліберали здобули 8 мандатів, вафдисти-опозиціонери 6, партія Ітігад 9, народовці 4, незалежні 14. У 15-ох округах відбудеться друге голосування.

ВИБОРИ ДО СЕНАТУ ПРИСПІШЕНІ.

КАЇРО, 5. 5. ПАТ. Голови партій в порозумінню з урядом рішили пересунути вибори до сенату на 17. травня, щоб парлямент міг скорше познайомитися з завіщанням короля Фуада та призначити регентів.

ЗА СВОБОДУ НАУКИ В АМЕРИЦІ.

Комунізм та можлива контроля уряду це головні небезпеки вільного навчання по думці виховників з Католицького Педагогічного Товариства, що відбуло свою конвенцію в готелі Волдорф-Асторія в Ню Йорку. Про це говорив голова товариства, еп. Франсіс Гаверд із Кентокі. Комунізм — казав він — підпорядковує одиницю владі маси, кермованої невидним проводом і забирає цілу особистість для якогось ближче неозначеного молоха. А в Америці католики мають причину спеціяльно бути противником контролі федерального уряду над вихованням молоді, бо це виховання безрелігійне. Католики мають спромогу виховувати свої діти в теперішній системі, яка панує в Америці. Така система дозволяє батькам вибирати довільно школи для своїх дітей.

ЄПАРХІЯ ПОМАГАЄ 34.000 ДІТЕЙ.

Нюйорська католицька архієпархія дала допомогу 34.000 дітям за минулий рік, як це виказує звіт секретаріяту „Католицьких доброчинностей". Поміч давали матерям при народженні дітей, ріжним сиротам, хорим по шпиталях, безвихідно хорим по притулках. Разом має нюйорська архієпархія 73 ріжнородних добродійних агенцій, що ними послугується при несенні допомоги. При акції було занятих 2,553 монахинь, монахів та світських людей. Найважчим завданням було ратувати дозріваючу молодь від безробіття, бо це руйнує мораль молоді.

ЗАКЛИК ДО ОЩАДНОСТИ У ДЕРЖАВНИХ УРЯДАХ І ПІДПРИЄМСТВАХ.

Міністер скарбу Квятковський розіслав до всіх центральних урядів і державних підприємств обіжник із закликом до ощадної господарки в новому буджетовому році. Обіжник зазначує, що осягнення кращих вислідів поправить не тільки фінанси держави, але й уможливить увільнення працівників від спеціяльного податку, який на них тяжить.

У пятиліття
Українського Бюра в Льондоні.

Між нашим громадянством дуже мало заможних людей. А котрі заможні — то мало хто з них присвячує ввесь свій час і львину частину гроша для громадської праці та національної потреби. До тих рідких осіб, що присвячують і час і гроші, належать безсумніву п-во Макогони. Коштами обоїх їх удержуються знані вам Українські Бюра в Женеві і Льондоні, які в квітні ц. р. почали шестий рік свого істнування.

Праця п-ва Макогонів тимбільше заслуговує на признання, бо робиться без розголосу, без самореклями, але з величезним успіхом. Щоб її як слід оцінити, треба особисто приглянутись їй, а до цього нам мало трапляється нагод. Тому хочу сказати кілька слів, як спомин зі свого побуту в Льондоні, де я мала нагоду особисто пізнати пію Макогін, родовиту американку, перенятy щирим українським патріотизмом. Походить вона із знатного і старого американського роду, її рідня знана зі своїх філянтропійних прикмет. Широкі особисті звязки в англійських та американських крутах, якими тішаться п-о Макогони, дуже багато помогли українським справам.

Домівка Бюра, що знаходиться біля самої королівської палати Бакінґгем, займає увесь перший поверх. Вікна її виходять просто на королівський сад. При тій вулиці містяться різні амбасади і також палати всяких англійських аристократів як ось батьків королівської невістки, князя Баклю й інших. Уладження кімнат на взір англійський гарне, поважне. Бюрка з машинками до писання та глечиками повними квітів. Мягкі шкіряні фотелі, шафи з гарно оправленими книгами. Маса журналів. Домівка застелена українським килимом. На бюрках і шафках зразки українського народнього мистецтва, гуцульські тарілки з космацькими писанками і т. д. Над бюрком висить копія портрет гетьмана Хмельницького з його підписом. Дальше гарно оправлена членська грамота „Просвіти" (і Бюро і його управитель належать до Г. Т-ва „Просвіта"). Бачу теж на стіні давні мапи України. Бібліотека Бюра підібрана незвичайно дбайливо. Всі новіші видання про Україну зложені в порядку у шафах. Прекрасно зібрана „україніка" всієї англійської та чужинецької преси. Крім „україніки" зібрані ще інші ділянки — все в докладно попазначуваних книгах. Усе це робить що гарну затишну українську домівку серед кількамільйонового міста дивно своєю, рідною.

В Бюрі переглянула я дуже систематично ведену кореспонденцію. В червні мин. року напр. вислано було 1.425 чисел звідомлень до англійської й української преси і написано 113 писем.

Як зростало зацікавлення англійської преси українськими справами від початку заложення Українського Бюра п-вом Макогонами, вказує низка цифр, які в мене під рукою. В місяці лютому 1931. року було 3 згадки про українців в англійській пресі. У квітні було вже 25, а в цілому році 200. В черговому році (1932) — 360, у 1933. р. було їх вже 627, у 1934. р. — 750. Припускаю, що в минулому році число їх підійшло близько до тисячі.

На чаю в Українському Бюрі в Льондоні стрінула я визначних англійських політиків, високо поставлених осіб з американської амбасади в Льондоні та щирих українців, які становлять дуже малу українську кольонію в Льондоні.

Після чаю поїхали ми до англійського парляменту, куди запросив мене льорд К., знайомий п-ва Макогонів, щоб послухати дебати в справі голоду на Україні. Після дебати стріча з послами й льордами на терасі парляменту над самою Темзою. Тут п-і Макогін, весела й усміхнена, представила мені гурт послів та льордів. На жаль, не знаючи англійської мови, мусіла я користуватись услугами перекладчика в нашій розмові, що значно утруднює товариську розмову.

Праця в Бюрі ведеться не в якомусь партійному дусі, але в загально українському і мене дуже мило вразила була замітка п-і Макогін, яку вона сказала підчас розмови з послами, що в справах національних всі українці єднають без різниці партій чи груп (колиб її слово здійснилося). І особливо за кордоном нема політичних різниць між українцями. Вони всі тільки українці.

Багато українських студентів завдячує покінчення студій підмові п-ва Макогонів. Про деяких читали ми навіть в українській пресі, коли вони прилюдно дякували за підмогу. Можемо тільки бажати та сподіватися, що п-во Макогони й надалі будуть працювати для української справи, що український загал гідно ту працю оцінить та що праця їх надалі буде ведена тою самою лінією без різниці на партії чи групи — для всього українського народу.

З відвідин Українського Бюра і знайомости з п-ею Макогін винесла я якнайкраще враження. Коли маю який жаль, то хіба той, що в надто великій скромности так мало дають знати українському світові про свою велику, незвичайно важну й хосенну працю для українського народу!

У квітні 1936. р.

Ол. Кисілевська.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Реклямована і сфальшована Гуцульшина.

Кілька років тягнуться уже своєрідні змагання за Гуцульщину. Не є це змагання у праці, бо ті, що працюють, сидять тихо. Ані Кольберґ, ані Шухевич, ані Гнатюк не робили собі реклями з приязни до Гуцульщини чи до Покуття.

Нараз почала новим „дослідам" робити рекляму львівська „Ґазета Поранна" (перед кількома роками). Чого там не було можна вичитати! І фацеції та сплетни про Довбуша, немов би він жив передучора, і про походження гуцулів від скандинавів, навіть від тибетан і фантастичні „ревеляції" про одного відомого закордонного літерата, який бігав до нестями від Мекдональда до Нансена, від Нансена до Масарика і далі до Сельми Ляґерлеф, до Ромен Роляна захоплений гуцулами.

Краківський „Кур'єрок" позаздрив лаврів колишній „Ґазеті Поранній". Для прикладу пригадаймо статтю з 12. червня 1935. р., ч. 161., де автор „ревелював" якто зовсім *науково* доказана расова і Бог зна яка окремішність гуцулів від українців та наґвалт домагався адміністративно-політичних наслідків. Але той сам „Кур'єрок", як це йому не вдалося, минулої зими по лецетарськім рейді „ревелював" у гуцулів українсько-шовіністичні політичні тенденції й, очевидно, як виходило з того, „ворожі" Польщі. У той спосіб сповнив ролю, якої ніхто інший не піднявся би...

У минулому році читали ми у тому самому „Кур'єрку" „ревеляційну" вістку про відкриття ґрунтових книг Гуцульщини. Була би це нарешті справді корисна й позитивна річ. Але дальша реклама того відкриття, неначе вирнув би з глибини океану новий острів.

Недавно видана брошурка д-ра П. Контного, який саме відкрив ці книги, вияснює стиль тої вістки. Наголовок брошури:

O księgach gruntowych osad górskich na Huculszczyźnie. Lwów 1936. Odbitka z sprawozdań T-wa Naukowego we Lwowie, 1935, XV., zesz. 3.

Перед кількома роками д-р Контни писав досить часто на шпальтах „Ґазети Поранної" про Гуцульщину. Тими статтями, що належали до роду імпресій або літнисьхових вражінь для оживлення туристики, не треба було забагато перейматися. Але згадана брошурка є відбиткою зі звідомлень Наукового Товариства і той ентузіязм автора чи його захоплення його власною місією треба виясити.

Відразу на першій сторінці довідуємося про „ревеляційний" документ, яким має бути ствердження люсу на Гуцульщині в 1814 р. Одинадцята сторінка має вияснити нам це відкриття. Цитуємо дослівно: „Дотеперішні розшуки й розгляди в самім терені дозволяють устійнити неодно питання, яке донедавна хибно схоплювано, або якому приписували прикмети давньої старовини. Так напр. удалося референтові встановити, що справа венеричних недуг є багато старша за 1849. р. і ніби то перемарш російських військ, якого за шляхом Пруту не було на інших теренах Гуцульщини".

Тут льоґіка каже спитати, чи напр. ствердження люесу до 1849. р. має бути доказом, що Гуцульщина не має прикмет далекої старовини? У річевій справі в огляду на відому енерґію д-ра Контного ми повинні бути поблажливі. Та що інше енерґія у відкриванні в пивниці ґрунтових книг, а що інше наукова обрібка і гіпотези.

Якщо автор прочитав би працю Гакета з кінця 18. віку, то найшов би там у І. томі замітки про „Венусзойхе", яка на думку Гакета датується від переходу російських військ через згадану територію в часі війни з Туреччиною, і довідавсь би, що Гакет 1791. р. бачив там сифілістичну лічницю, а видана 1794. р. в Норимберзі його книжка не чекала на ревеляції п. Контного. Якщо прочитав би хоч би Кайндля, чи хоч би з увагою Крип'якевича, довідався би, наскільки старшим елементом за ґрунтові книги є волоські назви гір, полонин і слова в гуцульському наріччі. Зрештою, що слово — то похибка. Загально відомо на Гуцульщині, що російські війська були в Кутах 1848. р. в часі „копуцької війни". Але автор сміло впевняє, що за шляхом вздовж Пруту їх *не* було.

Дальше на ст. 4-ій довідуємося, що віднайдена метрика з 1820. р. дозволяє устійнити, нечеб то на терені нинішньої громади Дземброні в тім році не було ніякої оселі:

„Staje się zarazem punktem wyjściowym, do zdaje się nieoczekiwanych przez nikogo, a bardzo już ostro zarysowujących się danych o, historycznie biorąc, dość niepoważnym wieku całej Huculszczyzny."

Якщо д-р Контни, як сам оповідає, так багато ходив по полонинах, то жалюгідне, що не зайшов напр. до самої Дземброні, особливо до братів Іваниюків, найстарших там людей, які докладно оповілиб йому, коли яка хата була там збудована. І знов ревеляція булаб зайва. Але вони оповілиб йому теж, що полонина до випасу худоби в літі, звана Дземброною, істнувала дуже давно і що там було дуже багато оленів. Звідси, очевидно, румунська назва Дземброня. (Диви лекс. д-ра Ст. Вінценза „На високій полонині", ст. 689. (Гуцульські назви).

Д-р Контни стільки виписував у „Ґазеті Поранній" про Гуцульщину, як про законсервоване середновіччя, як про живий ще 14-ий вік тощо, що тепер може вважає за відповідне відкрити, що Гуцульщина „не є ні така архаїчна ні така неслявянська, як у нас вмовлювали". (Хтож це вмовлював?). Чиж мав би тепер він намір ідентифікувати вік деяких осель із неархаїчністю самої пастирської цивілізації? Цікаве... Чиж не добачив би факту, якщо справді мандрував по горах, що назви полонин напевно старші і через когось там переказані є волоські, а назви осель є радше слявянські?

Та ми ще раз застерігаємось: до енерґії д-ра Контного у вишукуванні ґрунтових книг треба ставитися з пошаною. Якщо це зробив би емеритований возний суду в Кутах, який випадково знав, що книги лежать у пивниці, не малиб ми для нього стільки пошани. Але теж не винуватилиб і його, якщо почав би снувати свої теорії і ревеляції. Зрештою ніхто йому нього не видрукував би.

Тому краще булоб, якби д-р фільософії залишив ґазетну методу ревеляцій, а зате основно пізнавав літературу, мову, терен, акти, писані хроніки і дійсні факти.

Або наукова праця — або реклямова пропаґанда.

С. І., студент етнографії.

ПОВСТАННЯ В ІРАКУ.

БАҐДАД, 5. 5. ПАТ. Звязки між Баґдадом і Бассарою вже шість днів припинені внаслідок повстання в Румаїта, 250 км. на захід від Бассарою. Повстанці стріляли до поїзду, опісля прогнали залізничу лінію в кількох місцях. Уряд вислав карну експедицію; повстанців бомбардували і обстрілювали летуни.

ВИМІНА ПОЛОНЕНИХ.

БУЕНОС АЙРЕС, 5. 5. ПАТ. Параґвай і Болівія вимінюють полонених з недавньої війни. Параґвай увільнить 18.000 болівійців, бо 4.500 померло у полоні, а 5.000 утікло; Болівія увільнить 2.500 параґвайців, бо 1.600 померло.

З документів часу.

Австрійський універсал з 1784 р.

Парох Кривенького, пов. Копичинці, о. Іван Брикович, виготовляв досі статистичні списки для суду в українській мові. Приймали їх без жодних заперечень і щойно недавно дістав він таке письмо:

Starosta powiatowy kopyczyniecki. Nr. A 16. Spis wypadków śmierci dla celów sądowych. Kopyczyńce, dnia 31. marca 1936 r. Do urzędu parafjalnego obrz. gr. kat. jako metrykalnego w Krzywenkiem. Na skutek zarządzenia Min. Spr. Wewn. z dn. 14 grudnia 1895 r. L. 25470 i z dn. 9 marca 1900 r. L. 3257 Urzędy parafjalne jako metrykalne obowiązane są przedkładać Sądom spis wypadków śmierci i spis dzieci nieślubnych dla celów sądowych. W załączeniu przesyłam odstąpiony tu przez Sąd, odnośny spis sporządzony w języku niepaństwowym. Na zasadzie § 8 Uniwersału z dnia 20 lutego 1784 r. zb. u. Pil. str. 30 wzywam Urząd parafjalny jako metrykalny na podstawie art. 1 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o języku urzędowym (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 724) do przedłożenia Starostwu w terminie do dnia 10 kwietnia 1936 r. odnośnego spisu w **języku państwowym**, zagrażając równocześnie na wypadek oporu lub zwłoki zastosowaniem środka przymusowego, przewidzianego w art. 4 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342) tj. karą pieniężną celem przymuszenia w kwocie 10 Zł., która w myśl art. 46 tego rozporządzenia stanie się wykonalną w chwili niedopełnienia w terminie nakazanej czynności, a która w razie jej nieściągalności będzie zamieniona na karę dwudniowego aresztu zastępczego. Od tego orzeczenia wolno wnieść odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu przez Starostwo powiatowe w Kopyczyńcach w terminie dni 14 licząc od dnia następnego po dniu jego doręczenia, jedynie z powodów wymienionych w art. 18 rozp. o post. przymus. w admin. — Zał. 1. Starosta powiatowy: w/z. Mr. Jackowski wr. Wicestarosta powiatowy.

Немало труду завдав собі згаданий п. Яцковський, відгрібаючи австрійський Йосифинський універсал з р. 1784, щоб і ним примусити українського пароха до предкладання судові статистичних списків у польській мові. Не вистарчає йому польський мовний закон з 1924 р., бо парохіяльні уряди не є ніякими державними ані самоуправними установами і тимсамим не мають ніякого законного обовязку переписуватися з властями навіть у справах статистики у державній (польській) мові. Проти повищого старостинського указу вніс о. Іван Брикович відклик до тернопільського воєвідського уряду.

Етіопське цісарство на ласці італійських військ.

Гострі тони у фашистівському парляменті.

РИМ, 5. 5. ПАТ. Вчора в год. 16-ій зібрався фашистівський парлямент; Мусолінія посли привітали оваційно. Предсідник парляменту Чіяно виголосив промову такого змісту:

„Етіопське цісарство, що від довшого часу загрожувало нашим кольоніям і нарушило пакт приязни з 1928. р., нині на ласці наших військ, а Негус утік, покинувши свій край. Мимо великої помочи, яку антифашисти подали Абісинії, розгромили ми всі армії абісинських расів, а навіть найсильнішу армію Негуса, що її узброювали й вишколювали европейські старшини. Тубільче населення, гноблене дотепер ярмом Адіс Абеби, улекшує похід наших військ та витає італійський прапор як символ освободження". Звертаючися до Мусолінія закінчив Чіяно свою промову словами: „Італійський нарід відповів на твій заклик, віддаючи свою кров і нині домагається як нагороди повної перемоги. Ніяка сила, ніяка коаліція не могтиме відобрати нам плодів цієї великої перемоги. Хай ніхто не думає, що Італія удруге задовольниться обіцянками. По війні, яку вели ми в імени короля переможця і під твоїм проводом, повинен настати мир, на який італійський нарід заслужив".

Вечір народньої ноші в Коломиї.

Вечорі народньої ноші стали тепер частим явищем; поза обома львівськими маємо вже цілу низку таких імпрез у краю. Дня 19. квітня ц. р. влаштувала в себе також філія „Союзу Українок" у Коломиї перегляд народньої ноші.

Свята народньої ноші в наших повітових осередках мають особливе значіння. Вони повинні дати повний образ своєї околиці, видобути з кожного закутка, з кожного села не тільки буденні, але й святкові та обрядові строї. А що в тому напрямку у нас ще багато треба дослідів, тож ці вечорі мають перед собою важне і почесне завдання.

Коломийський вечір улаштовано на взір рауту — з програмою. Ще заки відкрилася куртина, саля вже була заповнена цікавими й мальовничими строями. Раз-у-раз прибували нові. Коломия має таку багату в строї околицю, як мабуть ніодин осередок у Галичині. Сама найближча околиця вислала кілька весіль із „княгинею" і свахами та дружками. Прибули з Гуцульщини, з сусідньої Городенщини, Надвірнянщини і навіть із Станиславівщини строї.

Програма почалася танком із с. Вербіжа коло Коломиї. Пізніше задемонстрували дві панночки в народніх строях із Ключева пісні „коломийки", що їх відспівали з гумором і верною. До вокальних точок належала також низка лемківських пісень, відспівана з чуттям і доброю вимовою. Співачка сама була в прекрасному лемківському вбранні з Сяніччини. На жаль, обі ці вокальні точки не мали музичного супроводу. (А мабуть не трудно було зробити, тому, що музика на селі була й до танкових виступів живо пригравала.) Поміж цими точками слід згадати ще звідки в села Березова, виведені березівськими дівчатами в чудових строях та аркан із цього самого села, що його відтанцювали березівські хлопці.

Завершенням програми і дійсно вершком її була деклямація Геника Березовського, відомого нашого деклятатора, що походить із згаданого Березова. „Довбуш", що ми його чули вже на святі Федьковича у Львові, вийшов тут зовсім по новому на тлі такої „мальовничої" салі.

Щойно тепер почався показ строїв. Упорядкування їх по місцевостям і групам вимагає все довшого часу, а тут матеріял був особливо різноманітний. Коломийщина вислала їх найбільше. Замітні тут були прецікаві весільні вінки, зладжені в пишний декоративний спосіб. Аж дивно, що з невибагливого, сільського матеріялу (піря, барвінок, позлітка, часник) можна створити таку складну і при цьому строго стилеву будову.

Цікаві теж у Коломийщені тканини, що їх видно було на обгортках і запасках. В чорних і часто дуже утончених віставленнях красок (помаранчеве з зеленим, жовте з брунатним) — вони мають велику декоративну вартість.

Гуцульщина всім відома красою свого вбрання; лише косівська група внесла дещо нового своїми дрібненькими „писанковими" взорами в жовтій та помаранчевій красці.

Городенщина ще мало розслідкена і тому строї, прислані на цей вечір, викликували загальну увагу своїми волічковими вишивками рясованими сорочками.

Снятинщина задемонструвала рясовані рантухи та сорочки з білим вирізуванням, що одинокі в Галичині нагадують полтавські.

Врешті Станиславівщина прислала пречудові старовинні зразки з Ямниці, Радчого й Угринова, що вже зовсім заникли в згаданих селах. Зовсім окремо виведено зразки в інших, подальших місцевостей. Поважно була заступлена Лемківщина (6 строїв), дальше Борщівщина (3 строї). По одному виведено Скалатщину, Бучаччину й Жовківщину.

На це свято запрошено кооп. „Українське Народнє Мистецтво" зі Львова.

Поділ усіх цих груп перевела п. Ірина Макух-Павликовська зі Львова. Вона й пояснювала вичерпуюче усі строї для салі й жюрі, що мало найкращі з них виріжнити.

У склад жюрі ввійшли пп. Олена Кисілевська, Елеонора Гонтова, д-р Олександер Кульчицький і підписана. По короткій нараді оголосила п. Олена Кисілевська вислід: пять виріжнених груп і пять поодиноких строїв. Із груп виріжнено: весілля з Вербіжа, групу з Березова, Космача, зі Станиславівщини та Лемківщини. Поодинокі: стрій „княгині" з Березова, з Жаба (п. Сальмерівська), із Карлова (п. Косакова), з Виноградa (п. Лешкова), з Черниткиа (п. Михайлюкова).

Наприкінці виведено архаїчні полтавські строї, виконані в кооп. „У. Н. М." у Львові.

Свято закінчилося коло 1-ої години. Вражала слаба присутність української публики. Невже Коломия, одно з найбільших наших міст, так мало цікавиться своїм народнім убранням?

Зате слід тут підчеркнути працю місцевої філії „Союзу Українок". Строї вивели членки сільських кружків, що стоять у тісному звязку з філією, а також самі коломийські пані, що зуміли віднукати й видобути їх з вікових скринь.

Л. Бурачинська

Для нашої будуччости не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

Свячене у Львові.

СВЯЧЕНЕ В СИГНІВЦІ.

Цього року й Сигнівка уладила для своїх громадян спільне свячене. Почин до цього дала читальня „Просвіти", помогла в праці старшина кружка „Р. Ш." та молодь із спортового гуртка „Буйтур".

В 6. год. веч. 3. травня ц. р. засіла громада сигнівчан числом понад 100 осіб у читальняній салі при гарно прибраних і скромною перекускою заставлених столах; на підвищенні при столі засіли запрошені гості з о. Милевичем і головою читальні п. Ільковом поруч.

Після посвячення Божих дарів виголосив коротку промову о. Милевич, а відтак п. Ільків привитав гостей-громадян від установ, що приготовили свячене. Промовляли ще на актуальні на Сигнівці справи пп.: Паньчишин від молоді спортового гуртка, проф. Микола Ластовецький від Ради Львівського Повітового Союзу Кр. „Р. Ш.", Райтер, Ільків, Іванчук з Богданівки й інші.

Свято мало дуже щирий та сердечний настрій і закінчилось після 8. години відспіванням національного гимну. На „Рідну Школу" зібрано 8 зол.

Учасник свята.

ТРАДИЦІЙНЕ СВЯЧЕНЕ У „МІЩАНСЬКІМ БРАТСТВІ".

„Міщанське Братство" уладило для своїх членів традиційне спільне свячене в неділю 3. травня ц. р. Простору домівку при вул. Руській ч. 3 виповнило 70 членів міщан. Свячене поблагословив о. Василів і виголосив бадьору промову з побажаннями якнайкращого розвитку Т-ву. Свячене переплітане було промовами: пос. д-ра Ст. Біляка, організаційного референта Д. Стецькова, п. І. Чорнія, п. Юськевича, ред. Я. Шавяка, д-ра Ст. Федака, пань: Стефанівської та М Білякової, та дир. Гевака і п. М. Галібея, воскресними та стрілецькими піснями. Свячене наших міщан викликало щирий настрій на салі і залишило по собі миле враження.

СВЯЧЕНЕ НА ЗНЕСІННІ.

Чит. „Просвіти" на Новому Знесінні уладила в неділю 3. травня спільне свячене для своїх членів. На свячене прибув Преосвященний Кир Никита, який у бадьорій промові загрівав присутніх до праці та віри у перемогу нашої правди. Воскресні та стрілецькі пісні співав жіночий хор. Від Матірного Т-ва „Просвіта" промовляв секретар М. Дужий, опісля ред. Я. Шавяк. Настрій був наскрізь родинний.

СВЯЧЕНЕ В Т-ВІ „ВОЛЯ".

Гарно прибрані салі Т-ва українських дозорців „Воля" при вул. Вірменській ч. 2 виповнило в неділю 3. травня ц. р. понад 100 членів, які прийшли на спільне свячене. Сніди поблагословив і виголосив бадьору промову Преосв. Кир Никита. Між промовами пос. д-ра Ст. Біляка, ред. Е. Яворівського, голови Т-ва Квичаловського, п. Ів. Козицького, Дамяна Фая, Самолевича та інших присутні співали воскресні та стрілецькі пісні. Память полеглих ушанували присутні 1-хвилинною мовчанкою.

Перед важливими подіями на Далекому Сході.

Таємні наради між Японією і Китаєм.

ПЕКІН, 5. 5. ПАТ. Таємні китайсько-японські наради, пригадують договір про розем у Тян-Ху, клявзулі якого виявили щойно при їх здійсненні. Згідно з вістками з японських джерел, новий договір буде обіймати економічні, культурні і військові клявзулі. Китайсько-японська співпраця буде розтягатися на провінції Гопеї і Чагар, які будуть користати з господарської автономії. Співпраця в культурній ділянці прибере ріжні форми. Головною метою цієї співпраці буде припинення протияпонської діяльности в університетських колах Північного Китаю. Головною темою нарад будуть військові клявзулі. Японці домагаються уповажнення розміщувати військо в ріжних місцевостях при залізничім шляху Пекін—Ганков і Пекін—Пкотей та озброїти китайські війська, які в провінціях Гопеї і Чагар виступили би проти комуністів або іншого ворога. Китайсько-японські переговори продовжуються тому, що японці бажають довести наперед до військового союзу з Китаєм. Знову китайці бажають передовсім скасування автономії східної частини Гопеї. Крім того протияпонські настрої деяких командантів 29 китайської армії утруднюють положення Сунг-Чег-Юана.

Нарада міністрів у справі Ліґи Націй.

ОСЛЬО, 5. 5. ПАТ. Норвеська телеґрафічна агенція повідомляє: 9. V. буде в Женеві нарада міністрів закордонних справ Голяндії та чотирьох північних держав під справами Ліґи Націй. У звязку з тією нарадою згадані міністри закордонних справ відбудуть спільну конференцію з міністрами закордонних справ Швайцарії та Еспанії.

Хто в Адіс-Абебі?

ДЖІБУТТІ, 5. 5. ПАТ. Вранці приїхав до Адіс Абеби рас Гаїлу, ґубернатор Ґоджаму, з відділом 150 добре озброєних і здисциплінованих вояків. Европейці здогадуються, що він розжене грабіжників і заведе лад у столиці.

ЛЬОНДОН, 5. 5. ПАТ. Ройтер повідомляє безпосередньо з британського посольства в Адіс Абебі: Досі ще нема сліду італійців у столиці Абісинії. Тут сподіються, що італійські війська є 15 км. від Адіс Абеби і концентруються, щоб увійти тріюмфально до міста. Стежка, яка вийшла з британського посольства, щоб відбити наступ на бельґійське посольство, вдарилася зі збройним відділом і відбила наступ скорострільним вогнем. Дрібні відділи абісинців покидають столицю зі зброєю в руках і відходять на північ заявляючи, що будуть ставити спротив італійцям.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з нагоди 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили в захристії Успен. церкви: А. Строконі 5.— зол.

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущини 5** (побіч кіна „Апольо") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 11-100

— **Митрополичий Ординаріят** поручає оо. душпастирям і катехитам, щоби в день 12. травня ц. р. відправили заупокійне Богослуження за маршала Йосифа Пілсудського, коли про це будуть просити Повітові Комітети в цій ціли визначені.

— **„Лісова пісня"**, фантастична драма Лесі Українки, появиться на сцені Великого Театру у Львові у виконанні членів драматичних гуртків: при філії держ. ґімназії з українською мовою навчання та при жіночій ґімназії СС. Василіянок, як довідуємося, дня 9. травня в 16. год.

— **Нові археольоґічні розкопи у Надвірнянщині.** В останньому часі переводив д-р Ярослав Пастернак, директор Музею НТШ, археольоґічні розкопи на досліджуванім ним тілопальнім погребищі пізної римської доби (III—IV ст.) у Лерерісл(?) біля Надвірної і розкопав там дальших десять могил, які були найбільше загрожені весняною управою ріллі. При цьому можна було докладно прослідити тодішній похоронний обряд: в одних могилах небіжчики були палені просто на місці, було навіть виразно видно, де тіло лежало; в інших поховали лиш самі його спалені дрібні кістки, очищені від вугля. Ті були або згорнені просто у невелику яму серед могили або зсипані у великий збанок-попільницю і щойно тоді закопані в землю. У гробовій ямі стояла звичайно ще посудина з їдою для небіжчика і над усім тим насипали могилу. Розкопи ці переведено спільним коштом дирекцій Маслосоюзу і Центросоюзу, які дали на цю наукову ціль по 50 зол. Управа Музею НТШ складає їм за це щиру подяку.

— **Зїзд української молоді в Кремянці.** Дня 15. м. м. відбувся в Кремянці зїзд б. вихованців місцевої української ґімназії. Зїзд постановив закласти „Т-во б. вихованців української ґімназії у Кремянці", а одночасно виніс резолюцію, в якій між іншим говориться про необхідність зберігти українські ґімназії на Волині та закласти нові нижчі й середні школи.

— **Тягнення інвестиційної позички.** Нині розпочалося тягнення 3% прем. Позички Інвестиційної першої емісії. М. ін. в нинішнім дні впали такі виграні: 125.000 зол. серія 17206 ч. 9; 500.000 зол. серія 2222 ч. 38; 50.000 зол. серія 6904 ч. 10, с. 4245 ч. 9; 25.000 зол. серія 7457 ч. 4, с. 22438 ч. 42; 10.000 зол. серія 9555 ч. 27, с. 22158 ч. 40, с. 4657 ч. 48, с. 14113 ч. 13, с. 2236 ч. 22, с. 3889, ч. 46, с. 205523 ч. 37, с. 18601 ч. 8, с. 20870 ч. 36, с. 8214 ч. 29, с. 8250, ч. 50 с. 14495 ч. 41.

— **Припинили водні роботи в Коломиї.** Управа м. Коломиї переводила водні роботи на лівому березі Пруту нижче залізничого мосту, що лучить Коломию з Вербіжом Нижним. Управа міста хотіла охоронити громадські ґрунти, викопала глибокий перекоп, майже простопадний до правого берега. Власники ґрунтів по правому березі Пруту внесли зажалення до водної влади та вказали, що через те може прийти до катастрофи, бо струя звернеться тоді просто на приватні ґрунти. Слідство виявило, що побоювання були оправдані та що водні роботи ведено без дозволу водного уряду в Коломиї, тому громада дістала приказ припинити водні роботи, бо можуть спричинити великі шкоди. (Аґ. Всхуд).

— **Для безробітних на Волині.** Фонд праці призначив для волинського воєвідства надзвичайну дотацію в сумі 100 тисяч зол. на затруднення безробітних. З тієї суми орухомлять дорогові роботи та перебудову вулиць в кількох волинських містах.

— **Які тепер війти?** Перед трибуналом окружного суду в Самборі відповідав б. війт громади Лібухова пов. Добромиль, Міхал Кшечковський за грошеві зловживання на шкоду громади та держави а також за недбальство і нечесність у веденні справ. Як Кшечковський, що є анальфабетом, господарив у громаді, видко з того, що громадським поліцаєм він іменував свого 12-літнього сина. На розправі обвинувачений не признався до вини оправдуючись, що став жертвою незнання й обставин. Кречковського, засуджено на 8 місяців вязниці.

— **Пожежа Замостя.** У вівторок передполуднем вибухла пожежа на передмісті Замостя Нова Осада. Вогонь повстав у деревляному жидівському будинку та наслідком вітру захопив небаром кілька вулиць. Згоріла божниця і кільканацять домів. Згоріло мабуть кілька старших осіб і дітей.

— **Кровавий напад у Стрию.** У Стрию на вул. Міцкевича бувш. службовик місцевої прокуратури 37-літній Корнило Держко зранив ножем у лице 20-літню дочку прокуратора Міка, що верталася з мамою до дому. Опісля Держко побіг до староства, де зранив у праве око повітового лікаря д-ра Шмита. Око раненому виплило. Після того Держко прибіг до прокуратури до кабінету прокуратора Міка, одначе не застав його. Тут Держка арештувала поліція. Обоїх ранених відвезли до шпиталю у Львові, де перевели операцію.

— **Краєва хроніка.** Повітовий віцестароста в Скалаті перейшов з днем 1. ц. м. на емеритуру. — При копанні міського каналу в Коломиї впало до глибокої ями кількоро прохожих, з яких один, якийсь Уншульд, згинув, затроївшись газами, а двох інших відратовано. — В лісі Влад. Тарновського в конецькому повіті від недокурка папіроса повстала пожежа, що знищила 16 гектарів загайника.

— **Пожежа.** В Боднарові пов. Станиславів у загороді Петра Ліщинського вибухла пожежа, що перекинулася на сусідні будинки на шкоду чотирьох господарів. Поліція слідить за причиною пожежі.

— **Нові жертви світової війни.** В селі Чорному Потоці пов. Надвірна Василь Тимінський, орючи в полі, зачепив плугом об гранату з часів світової війни. Граната вибухла, вбиваючи селянина на місці. Крім того ранила його сина Стефана так тяжко, що мусіли відвезти його до шпиталю. В Майдані Горішнім тогож повіту вибухла теж граната з часів війни, ранячи двох хлопців, що знайшли її в полі.

— **Волинська хроніка.** Окружний суд у Луцьку засудив за 1-травневі демонстрації м. р. між Тростенцем і Колками три особи по 4 роки, одну на 3, а девять по 2 роки вязниці. — На Рівенщині арештовано під закидом комунізму Р. Дмитришина, Н. Володка, А. Копаницю та шістьох жидів. — Рівенський суд покарав солтиса села Городища за спроневірення 2.309 зол. на один рік вязниці та 100 зол. гривни. — В Луцьку в ресторані „Морське Око" Р. Цитрицький застрілив Лейбу Корчака і сам зголосився до поліції. — В с. Житини посварився С. Карпюк з братом Павлом, який вдарив його каменем по голові, так що той помер у рівенському шпиталі.

— **Товариство військових абстинентів.** В Рівному викрили дивну організацію, зложену з кільканацятьох молодих жидів у поборовому віці, що мала на меті увільнити своїх членів від військової служби. Хлопці збиралися при вул. Левінзона у Берка Мейлера і тут цілими ночами умертвляли своє тіло, щоб спасти на вазі. Вони не спали, при чому поділили між собою ролі й сильніші не давали заснути слабшим. Всі гризли зерна, щоби піддержати чуйність. Одночасно в день морили себе голодом, щоби тільки схуднути. Аж недавно на перешкоді станула їм поліція. Пізним вечором поліційна стежа побачила в домі Мейлера підозріле світло й увійшла до середини, думаючи, що це комуністичне зібрання. На вид поліції зібрані пробували тікати вікнами та до інших кімнат. Всетаки поліція придержала 10 хлопців, змарнілих і худих і списавши з ними протокол, пустила їх на волю.

— **Припинили виклади у варшавській політехніці.** У вівторок повторили протижидівські ексцеси у варшавській політехніці. Ендецька молодь напала знову на студентів жидів і сімох побила до крови. Тому що інтервенція ректора була безуспішна, ректорат припинив виклади на необмежений час.

— **Спалив свою жертву в печі.** Велику сензацію у Вильні викликало убивство Анни Димитрович, жінки урядовця спіртного монополю зі Львова, що розійшовшись з чоловіком, замешкала у Вильні і держала студентів на станції. Тиждень тому вона щезла, а рівночасно щез студент виленського університету Казимир Козловський, що віднаймав від неї кімнату. Поліція його відшукала і підчас допитів він признався, що вбив Димитровичеву. Він порізав її тіло на кусники й спалив у печі, причому до окрушення костей ужив сільного квасу, а попіл висипав до смітника. Стверджено, що він називається інакше та що мав фальшиву леґітимацію.

— **Повія учителькою.** Як повідомляє румунська преса, в Сату Маре переведено контролю всіх учительських дипльомів і показалося, що повія Анґела Титал Ґріґор, яка від 1928 р. займалася проституцією, стала вчителькою на підставі фальшивого дипльому, купленого в одній фабриці. Вона віддалася за якогось Ґеорґія Марієша, що також став учителем на підставі фальшивого дипльому. Справою занявся суд.

— **На граничній стації Ґріґорі Ґіка Вода (Неполоківці) викрила румунська митна сторожа** в потязі, що їхав до Снятина, пачкарську орґанізацію. Ціла група людей займалася контрабандою валюти з Румунії до Польщі. Митна сторожа сконфіскувала у якоїсь Акерманової 1.865 долярів, у Ґусти Ґріль із Черновець 150.000 леїв і 1.500 зол. В тому самому потязі знайшли у якогось Арамізеса, купця з Констанци, кільканадесять кґ. шовку, який хотів перепачкувати до Польщі. Всіх арештовано.

Подяка.

Високоповажаному Панові Директорові шпиталю в Самборі Д-рові ОЛЕКСАНДРОВІ ПЕЛЕХОВІ складаю щиру подяку за успішне переведення тяжкої операції моїй дружині в дні 21. квітня ц. р. і відтак за доцільне й вмілне лічення і догляд хорої аж до дня 2. травня ц. р. себто виходу хорої зі шпиталя.

Теодор Вибранець, ем. учитель.

— **Неділя мокрий день.** Французький метеоролог Марсель Жабельо вів десять літ статистику дощистих днів, щоби прослідити, коли найчастіше паде дощ. Всупереч загальній думці, що погода не має нічого спільного з днем у тижні, він всетаки ствердив, що в деяких днях дощ паде частіше ніж в інших. Найчастіші дощі бувають в неділю, опісля у вівторок, четвер і суботу, а рідше в понеділок, середу і пятницю. Значить, найсухішим днем у тижні є пятниця. Жабельо каже рішучо, що це не припадок, але що ділає тут атмосферичний закон, який наука прослідить ще основніше.

— **Різні вістки.** Японський цісар приняв новий офіціяльний титул „цісарський син небес Великої Японії". — В центральному парку культури в Москві будують кіно, обчислене на 15 тисяч видців. Екран цього кіна буде мати 170 кв. метрів.

Зі судової салі.

КАРІЄРА ОДНОГО КРЕСОВОГО „КАЦИКА".

Перед трибуналом окружного суду в Тернополі, якому проводив радн. д-р Вендриховський, а вотували судді д-р Кобенський та д-р Чирський, відбулася в днях 21—23. квітня карна розправа проти Фердинанда Росточиля, Корчовського і Дзедзіца. Фердинандові Росточилеві закидав прокуратор, що він на становищі повітового самоуправного інспектора при повітовому виділі у Збаражі коло Тернополя допустився ріжних зловживань на шкоду повітового виділу та не гордив хабарництвом.

На розправі виявилось, що згаданий Фердинанд Росточиль продавав поодиноким громадам друки і гроші забирав собі. Крім цього підчас реорганізації самоврядування на основі нового закону той сам Росточиль, що мав рішаючий голос при обсаджуванні посад війтів, солтисів та секретарів, брав від рефлектантів на ці посади „позички" по 200 зол., яких очевидно опісля не віддавав. До того такий зовсім залежний від Росточиля війт чи секретар боявся навіть домагатись звороту, бо вважав це „окупом" за одержану посаду.

Трибунал засудив Росточиля на 14 місяців вязниці, але на основі амнестії обнизив йому кару до половини. Одначе внаслідок низького виміру кари прокуратор заповів від цього присуду апеляцію.

Згаданий процес маркантний з огляду на особу підсудного. Ф. Росточиль був високим самоуправним повітовим урядовцем, та довголітнім секретарем повітового комітету ББ у Збаражі аж до ліквідації самого ББ, а в справах суспільно-громадянських та політичних повіту грав чи не найважнішу ролю та був „спецом" також від українських справ і нераз довелося нашому громадянству в Збаражчині зазнати від цього великих прикростей.

Такі то люди часто мають рішальний вплив на розвиток національно-політичних відносин на місцях. Тому не диво, що не зважаючи на зовсім інший політичний курс „на горі", відносини на місцях зовсім і в нічому, що торкається українців, не змінилися.

ДИВОГЛЯДИ.

ЗОВСІМ ЯК У ФІЛЬМІ.

Чимало осіб з вищої париської аристократії та багатіїв дістало минулого тижня таке запрошення: „З нагоди приготованих знимок до нової французької фільми „За водою", Альберт Де Сен-Блянка просить вас ласкаво зробити йому честь і прийти до нього на коктейль дня..." Тут горує адреса одного з найвибагливіших готелів на Єлисейських полях. Коктейлевий вечір удався чудово. Були тут артистки з театрів і фільмових підприємств, представниці париської моди, сценаристи і фільмові підприємці. Альберт Де Сен-Блянка сказав гарну промову на тему необхідности „воскресити французьке кіно". „Щоби виставити задуману мною фільму „За водою" потрібні мільйони, але я їх дістану" заявив організатор цього вечора. На цьому вечорі гості довідались, що одна артистка чи кандидатка на артистку готова дати на таку фільму два мільйони франків, коли їй доручать головну ролю. Справоздання про цей гарний вечір появилось на другий день у пресі. Трапилось так, що замітку цю прочитав жандармський бригадир Бордонію і вдарив себе в чоло: „Ого! Альберт Де Сен-Блянка! То це той ошуканець, за яким я віддавна шукаю". Блянка — ошуканець, що має на совісти неодин обман і неодну крадіж. Тепер він оповідає зміст своєї фільми — у вязниці.

НАЙВИЩИЙ МОЛОДЕЦЬ.

В американському стейті Іллінойс, у місті Алтоні, живе 18-літній молодець Роберт Ведлов, студент прав, що має 2 метри 54 цм., важить 185 кільо і все ще далі росте і грубіє. Інші члени його рідні та батьки зовсім нормальні. Лікарі заціковилися ним як феноменальним явищем розросту залів і передбачують, що він може грубшати ще до 35 року життя. Апетит у того велитня — найвищого у світі — почвірний, як у нормальної людини. Його мама мусить приготовляти йому на сніданок 10 шклянок кави, вісім яєць на твердо і цілий бохонець хліба з пів кіля масла. По обіді в такій самій пропорції великім зїдає він на десер пів кіля сира і 15 помаранч. До ресторану ходити не може. Не тому, що там усе це коштувало би за дорого, а тому, що на нього зглядаються кельнери і гості. Коли він каже собі подати почвірну пайку страви, всі довкола сміються і підходять до стола придивлятись, як він їсть. На звичайному кріслі сидіти він не може; ніг не може скулити, мусить їх витягнути під цілий стіл. У залізниці теж мусить мати для своїх ніг окремий переділ. Черевики постачає йому одна фірма для реклями; вони мусять бути дуже тривкі. У готелі може мешкати тільки в найбільшій кімнаті на трьох-чотирьох ліжках поставлених для сну вшир. Раз у житті назначив він одній дівчині зустріч. На місці, де чекав на неї, зібралась така юрба, що дівчина ледве дісталась до нього, хоч бачила його здалека. У кіні може сидіти тільки в останнім ряді, бо закривав би екран; те саме на спортових змагах і в театрі. Сумовито прирівнює він своє життя до життя президента Злуч. Держав, кажучи, що не може жити — приватно, бо всі його бачать. Найбільше дратує його такий один запит: „Яка там нині у хмарах погода?", бо він нагадує йому його величину, зовсім небажану.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Посвячення фундаментів Нар. Дому в Березовиці Великій. В неділю 26. квітня ц. р. відбулося посвячення фундаментів під будову великого (найбільшого у повіті) одноповерхового мурованого Народнього Дому в Березовиці Великій біля Тернополя, де знайдуть приміщення всі місцеві наші установи. По відправі соборної Служби Божої на цвинтарі, яку служили о. декан Волошинський з Козівки в асисті о. Бучинського з Петрикова й о. Зубаля з Мишкович та проповіди о. дек. Волошинського вийшла велика процесія на місце будови при співі „Христос воскресе" і звуках орхестри. У посвяченні взяло участь пятьох священиків у приявї тисячів народу з усіх сусідніх сіл. По посвяченні виголосив патріотичну проповідь о. Юрик з Кипячки, опісля з мурів нової будови промовляли проф. Ів. Брикович, посол д-р Степан Баран, д-р Ол. Олійник, дир. Микола Никифорук, д-р Мельничин, п. Посмітюхова і відпоручник „Каменярів" — усі з Тернополя, п. Дзюбановський з Острова та накінець емер. управитель школи п. Іван Сірант як голова комітету будови. Опісля відбулося принняття гостей і комітетових у домі старенького п. Дмитра Дебельського, що був понад 30 літ війтом, дбав про громаду і на свому довгому віці неодно бачив. На цю тему промовив до нього і до приявних посол д-р Баран, а слова його доповнили п. Дебельський, проф. Брикович, п. Кручова і п. Сірант. При гутірці і співі національних та стрілецьких пісень провели присутні близько чотири години.

СТРИЙ.

Свячене. Дня 26. квітня уладили свячене чотири українські установи: Союз Українок для членів сільських кружків у салі „Сокола". Характеристичне, що на це свячене не запросили ніодного мужчини, крім пароха, який поблагословив „їди" і склав побажання; 2) Т-во Слуг у власній домівці приймало свяченим своїх дійсних і спомагаючих членів. Свято поблагословив і склав побажання місцевий сотрудник о. Гаврилишин, заохочуючи членів до обєднання в товаристві; 3) Рідна Школа в гімнастичній шкільній салі. Численно зібране громадянство засіло після посвячення трапези о. Гаврилишином до столів. В усіх промовах пробивалась одна думка, яких засобів слід ужити, щоб Рідну Школу піддержати та її відповідно розбудувати; 4) у захоронці на Шумлянщині на свячене загостив сам парох о. Винницький, якого міщанство щиро витало. О. парох поблагословив свячене і засів з присутніми до застелених столів. Серед милого настрою промовці міщани порушували життєві національні і церковні питання, при чому рефреном усіх промов було: „Лиш в єдности сила".

Свято Шевченка в утраквістичних відділах І. гімназії. Дня 1. травня ц. р. гімназійна молодь утраквістичних відділів 1. гімназії вшанувала роковини Т. Шевченка концертом у великій гімнастичній салі незвичайно добірною програмою. Мужеський хор виступав тричі під проводом Гната Тишовницького уч. 7. кл., далі два скрипкові соля Шпака і Рудницького з фортепіяновим акомпаніяментом Тишовницького. Фортепіянове сольо (Бетовена соната ц-моль) гарно виконав Тишовницький. Добре випали деклямації учеників І. кл. Бавури й VIII. кл. Вовка („Кавказ"). Вступне слово про Шевченка виголосив уч. VIII. кл. Кліщ. Про взаємини Шевченка з поляками виголосив реферат уч. VII. кл. Бабяк, а деклямацію Желиговського „До брата Т. Шевченкі" виголосив по польськи ученик поляк Федишин. Зібрана молодь гімназії, її батьки і запрошені представники громадянства були вдоволені з поправно виведених всіх точок програми.

БОЛЕХІВ.

Культурне життя в Болехівщині. Культурним осередком нашої округи є підміська громада Волоське Село, недавно прилучена до міста Болехова, яка має свою парохію. Парохом є о. крил. Володимир Сухий. Завдяки довголітній і невсипущій праці о. крил. Сухого маємо кілька добре зорганізованих товариств, які дуже гарно розвиваються під його направду вмілим проводом. Треба відмітити, що щойно о. крил. Сухий тут. округу політично зорганізував і він цілком заслужено тішиться між місцевим громадянством і в цілій околиці виїмковою пошаною. Найбільше таки дбає про церкву. Цього року його заходами при співучасти д-ра Петра Зволинського, адвоката, Василя Сеніва, шлосарського майстра, Івана Чміля, різьбаря та ін. парохіян у Болехові-Волоське Село уладжено плащеницю в артистично виконанім гробі, освітлену рефлектором і прикрашену [illegible], що весь час день і ніч аж до Воскресної Утрені стягала своїх і чужих до церкви. Дотеперішні осяги на кожній ділянці завдячуємо у великій мірі жертвенній праці о. крил. Сухого, який має якийсь своєрідний благородний вплив на окруження. В третій день Великодних Свят аматорський гурток при читальні „Просвіти" у Волоськім Селі дав гарну виставу. Філія „Просвіти" в Болехові зорганізувала дня 19. квітня ц. р. Шевченківське свято, в якому взяло участь усе довколишнє громадянство. Також маємо тут зорганізований хор під орудою молодого але таланновитого Володимира Петеша. Словом Болехівщина, хоч мало про неї чути, не лишається позаду.

Обсерватор.

Спорт.

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

БУДАПЕШТ. Ірляндія — Мадярщина 3:3 (2:1). Ці міждержавні змагання стягнули понад 20.000 видців.

БРЮСЕЛЬ. Голяндія — Бельгія 1:1 (1:0).

ПАРИЖ. Расін — Шарлевій 1:0 (0:0). Фінальні змагання за чашу Франції вирішила у свою користь паризька дружина Расін. Видців 45.000.

ПЕРЕД ПРИЇЗДОМ АНГЛІЙСЬКИХ ЗМАГУНІВ ДО ПОЛЬЩІ.

На гостинні виступи до Польщі приїде відома англійська дружина копаного мяча Чельзі, яка розіграє 23. ц. м. змагання з репрезентацією Польщі 24. ц. м. змагання з Вислою у Кракові. Чельзі не програла від 5-ох тижнів ніодних змагань в Англії.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Іван Филипчак: **ШКОЛА В СТРІЛЬБИЧАХ**, нарис з історії шкільництва. Львів 1936. Стор. 40, ф. 8°.

о. Юрій Кікта: **АКОРДОВАННЯ НА ГІТАРІ.** Ярослав 1936. Стор. 12, ф. 16°.

ЖУРНАЛИ:

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, квітень 1936. Р. XXXI. Ч. 4. Зміст: Священики: Призабута справа. — о. С. Хабурський: До проблеми виховання нашої молоді. — о. Микола Декайло: Католицький суспільний рух. — о. Гайдукевич: Болюче питання. — о. Ілля Братик: Переходи на латинство й протиакція цьому кінцю. — о. Андрій Лощій: Великий піст в річнім церковнім уставі. — о. д-р Г. Костельник: Квестії апольогетики. — Нові книжки. — Всячина.

НАШ ПУТЬ. Львів март-апрѣль 1936. Год. II. Нр. 3.

ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, 3. травня 1936. Р. XVI. Ч. 18.

ДА ЗЛУЧЕНЬНЯ. Вільня, Сакавік-Красавік 1936. — Нр. 3-4.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Молодий Театр „Заграва“

Рава Руська:
- 6. V. Ой не ходи Грицю (нова пост.)
- 7. V. Мущина з минувшим
- 8. V. Дума про Нечая
- 9. V. Святе полумя
- 10. V. Голгота

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

Коварно:
- 6. V. Лев в Абісинії
- 7. V. Отаман Пісня
- 8. V. Інваліди

Миколаїв н/Дн.
- 8. V. Лев в Абісинії
- 9. V. Дівча з Маслосоюзу

Розвадів:
- 10. V. Отаман Пісня

Великий Театр:

Середа, 6. V. год. 8. веч. „Неоправдана година“.

Четвер, 7. V. год. 8. веч. Аб. 16. „Груби риби“.

Театр Ріжнородностей:

Нечинний

Кіна.

АПОЛЬО: „Мазур“ з Полею Негрі.
АТЛЯНТИК: „Пан Твардовський“.
ЗАНДА: „Дон Хуан“, „Зов диких“.
ГРАЖИНА: „Бенгалі“.
КАСІНО: „Чоловіки люблять замужних“
КОЛІСЕЙ: „Велика княжна та готелевий хлопець“ і ревія.
КОПЕРНИК: „Панове в циліндрах“.
МАРУСЕНЬКА: „Осудженець“ колірова гротесоа. „Почта папуг“.
МЕТРО: „Велика княжна Олександра“ і комедія з Бастером Кітоном.
МІРАЖ: „Жид, вічний скиталець“ („Агасвер“) із Конр. Файдтом.
МУЗА: „Петербурські ночі“.
ПАН: „Забута людина“ і „Нічна стежа“.
ПАКС: „Недокінчена симфонія“.
ПАЛЯС: „Ева“ комедія з музикою Легара.
РАЙ: „Для тебе співаю“ (Кепура)
СВІТ: „Вацусь“ із Димшою.
СТИЛЕВЕ: „Останні дні Помпеїв“ та „Прощальна ревія“.
ТОН: „Кабінет воскових фігур“.
УТІХА: „Невидний промінь“ і ревія
ХИМЕРА: „Веселе шаління“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Рим.

Закордонне радіо.

Середа, 6. травня 1936

Відень (506,8) 12·00, 13·10 Концерт, 16·05 Камер. музика на дутих інстр., 19·45 музика з часів кн. Евгена Сабавдського **Мор. Острава** (269,5) 18·00 Народні пісні 21·10 Мельодії з чеських опер, **Прага** (470,2) 19·25 Концерт військ. орх., 20·25 Пісні й арії. **Париж** (1648) 11·00 Розр. концерт, 17·30 Симф. Концерт, 20·45 театр. вечір, **Білгород** (437,3) 12·00 Концерт, 18·15 Пісні, 19·30 Сербський вечір **Берлін** (356,7) 16·45 Пісні та тріо б-дур Шуберта, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Музика, 18·00 Ресіталь Вінфред Вольф, **Мінхен** (405,4) 11·00 Музика для села, 20·45 Веселий вечір, 22·40 Вестерманові твори, орх., **Будапешт** (549,5) 12·05 Кларнет, скрипка, 17·00 Форт. ресіталь, 18·15 Спів, 19·15 Циг. музика, 22·00 Орх. концерт, **Міляно** (368,6) 11·30 Легка музика, 20·35 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 13·10 Популярна музика, 17·00 Трансмісія з грецького театру в Сиракузах „Іполіто“ траг. Евріпіда, 21·35 Концерт хору

Четвер, 7. травня 1936.

Відень (506,8) 12.00 Розр. концерт, 17.50 Спів — Де Кастан, сопран, 19.30 Концерт. **Прага** (470.2) 12.35 Сальон. квартет, 17.15 Чеські танці, 17.45 „Травень“ нар. нім. пісні. **Париж** (1648) 11.00 Розр. концерт, 27.00 Мольєрівська авд., 20.00 форт. твори, пісні, **Білгород** (437,3) 19.30 Пісоньки, 20.30 „Чародійний флет“ оп. Моцарта, **Берлін** (356,7) 10. Нар. пісні, 14.15 Розр. концерт, 17.00 Солісти, пісні на сопран, флет і форт., 19.15 „Горіхолуска“ балет. суїта Чайковського. 20.10 Мандрівка по берл. льокалях, музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.45 „Мазепа“ симф. поема Ліста з гр. пл., 18.00 „Кохання та життя жінки“ Шумана, відсп. Е. Лійнаер у супр. форт., **Ляйпціг** (382,2) 19.25 форт. твори Зібера, 20.10 Концерт югосл. хору, **Мінхен** (405,4) 12.00 Популярна музика, 17.00 Солісти, музика, спів, 20.10 Муз. огляд 1936 р., 22.45 Кам. музика, **Будапешт** (549,5) 22.05 Спів, скрипка, 13.30 Циг. музика, 19.30 Опера, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 13.10 Орх. концерт, 17.15 Вок. концерт, 20.35 „Віденська кров“ оп. І. Штравса, **Рим** (420,8) 17.15 Концерт, сольоспів, скрипка форт., 20.35 „Кармен“ оп. Бізета.

Львівське радіо.

Середа, 6. травня 1936.

6.30, 7.40 Раннішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців. 11.57 Сигнал часу з астроном. обсерваторії, 12.03 Полудневий денник. 12.15 Кактуси в нашій хаті. 12.30 Орх. концерт, 13.10 Домашнє господарство, 13.15 Концерт бажань, 15.15 Експорт. 15.29 Біржа. 15.30 Пінвічна музика з гр пл., 16.00 Муз. загадки для ст. дітей, 16.20 Евген Дубровин, віртуоз на балалайці, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Непристойні слова в літературі. 17.20 Р. Штравс: Віольонч. соната ф дур, оп. 8, 17.50 Відчит про Жигм. Фрайля. 18.05 Оперові арії відсп. Тад. Лучай (баритон) у супр. форт. 18.30 Літер. нарис: Чим був для нас театр. 18.45 Хвилина Г. Венявського з гр. пл., 19.00 Відч.: Вчора я був у ПАТ-і, 19.10 Програма на завтра. 19.20 Реклям. концерт, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Парада зірок фільм. китиця, 20.45 Вечірній денник. 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Авд.: Творчість Фр. Шопена. 21.40 Вірші, 21.55 Актуальна гутірка, 22.06 Пісні про цвіти Роб. Штольца. 22.35 Танкова музика, 23.30 Закінчення авдицій.

Четвер, 7. травня 1936.

6.30, 7.40 Ран. авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Шкільний поранок, 13.10 Домашнє господарство, 13.15 Оперові фрагменти з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.30 Біржа, 14.30 Мельодії з оперетки Абрагама „Цвітка Гаваї“ з гр. пл., 16.00 Огляд видань для дітей та молоді, 16.15 Концерт орхестри, 16.45 Концерт хору „Сурма“ з Варшави, 17.00 Територ. самоврядування і його істота: 600.000 громадян працює, 17.15 Концерт камер. орх., 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Форт. ресіталь, 18.30 Сторінка з нової Італії, 18.40 Туристичний інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Звук на екрані, 19.10 Програма на завтра, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.39 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Данів хор і орх., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Протилетун.-газ. оборона, 21.00 Театр Уяви: „Останній поворот“ Ст. Роговича, 21.35 Пісні в супр. форт. відспіває В. Лозинська, 22.05 **Концерт української музики у вик. Марії Сокіл і Ант. Рудницького,** 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ЛІТНЯ ПРОГРАМА „ПОЛЬСЬКОГО РАДІЯ“.

Від 1. червня входить у життя нова рамова програма на літній сезон 1936 р. Ця програма буде обовязувати до кінця вересня. В цьому періоді час авдицій буде продовжений. В неділі і свята Варшава надаватиме авдиції від 8.00 год. рано до 24.00, а всі регіональні радіостанції на годину коротше, тобто до год. 23.00.

У звичайні дні Рашинська станція буде чинна 11 годин 15 хв., за винятком субот, коли програма триватиме 12 год. 15 хв. Всі регіональні станції працюватимуть на годину довше в полудне, зате кінчатимуть працю на годину раніш, тобто в год. 23.00. Лише в суботи Краків, Лодзь, Львів і Вильно надаватимуть програму на пів години довше.

Програма у звичайні дні буде поділена на три відтинки:

I) **Програма раннішня** від год. 6.30 до 8.00 для Варшави, Вильна, Львова і Кракова, а від 6.00 до 7.30 для Катовиць, Лодзі, Познаня і Торуня. Головна Програмова Дирекція виходила із того, що час цієї авдиції мусить бути достосований до місцевого порядку дня.

II) **Програма полуднева** для Варшави від год. 12.00 до 13.15, від 11.00 до 13.15 для Лодзі і від 12.00 до 13.15 та від 14.30 до 15.30 для Львова і Кракова.

III) **Програма вечірня** розпочинається для Варшави в год. 15.30 і триватиме без перерви до год. 24.00, а для решти радіостацій — до 23.00 за винятком субот.

Таким чином від год. 6.00 до 24.00 з перервою в три години від 8.00 до 11.00 та 15-хвилинною від 13.1 до 13.30 будуть звучати в етері авдиції щонайменше одної радіостанції.

Довжина відтинків, призначених для поодиноких авдицій вагається від 2 год. 30 хв. до 5 хвилин, залежно від програмових потреб. В цій програмі буде значно зменшена ця „сіканина авдицій“, на яку нераз нарікали радіослухачі, при чому час на музику буде значно збільшений.

Найбільші зміни, що заіднуть у літній програмі, полягатимуть на скупченні певних відтинків мовних авдицій або зближених під оглядом змісту (як напр. „Господарчі відомости“), або ж врешті таких, що дають нагоду вислухати відразу кілька мовних авдицій. Ріжнородні бесіди у звичайні дні будуть перенесені на години полуднові, а недільні авдиції для села підуть двома частинами: одна — рано перед Богослуженням, друга по обіді. Богослуження надаватимуть на годину раніш, тобто о год. 9.00.

Важливою новацією для спортовців будуть спортові авдиції в год. 22.00, тобто в часі, коли вислідн всіх змагань за день будуть вже відомі.

Регіональні години починатимуться на пів години раніш, а музику будуть надавати в часі, коли люди найбільш її бажають, тобто від год. 19.00 до 24.00 з малими перервами на інформації. Взагалі літня програма буде легка, завдяки скасуванню авдицій, що мають дидактичний характер. Відношення слова до музики буде значно пересунене на користь останньої. Музика разом з мішаними авдиціями буде займати майже 70 проц. цілости програми.

Відсотковий розподіл авдицій представляється так: чиста музика — 63.07%, разом з музикою мішаних авдицій—69.62%, мішані авдиції — 13,1%, мовні — 22.6%, звукові сигнали — 1,23%.

БІРЖА.

Варшава, ПАТ.

Валюти.

Купно — продаж: Бельгії бельг 90·28 — 89.85; Доляри американські 5.32 — 5.29, Доляри канадійські 5.29 — 5.25, Франки фр. 35.05 — 34.91, Франки шв. 173.34 — 172.50, Фльорени голяндські 361.37 — 359.65, Фунти англ. 26.41 — 26.26, Гульдени данц. 100.20 — 99.80, Кор. чеські 19.25 — 18.90, Корони данські 118.04 — 117.20, Корони норв. 132.73 — 131.75, Корони шведські 136.33 — 135.35, Ліри італ. 34.50 — 32.50, Марки фінл. 11.64 — 11.40, Марки нім. 140 — 137, Пезети еспан. 63.50 — 6.. 0, Шил. австр. 99 — 98.

Акції.

Банк Польський 98; Льільпоп 9.90 — 10.25; Страховичі 2.50 — 33.75 — 33.50.

Папери.

3 проц. інвест. 1 ем. 66 і пів серії — 71; 3 проц. інвестиційна 2 ем. 65 і одна четверта — серії 69; 5 конверсійна 55.25; — 6 долярова 76; 4 прем. долярова 48.75; 7 стабіл. 63 — 63.75 ост. дрібні.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 39—41, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зл. Б. Г. 39—41, 4½% Зл. Б.Г. 41—43, 4½% Ком 51—53, 4% Ком. 45—47.

Преміївки: Долярівки 48.50—50,60 і пів, І. ем. Інвестиційна 66 — 67 і пів, II. ем. 65 —66.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від до
Пшениця одн.	20.00—20.25
Пшениця зб.	19.50—19.75
Жито Стандарт І.	13.50—13.75
Жито Стандарт II.	13.25—13.50

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 5-го травня ц. р. кооперативам платив за льоко Львів

1 кг. масла десер.	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням две зачет	2.40 „
1 л. молока	0·15 „
1 к. яєць	2.50—2·51

Тенденція на масло знижкова, на молоко та яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 5. V. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвір'я птахомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3):

Курки мол. товсті без остріг І. кл. 1.10 зол.
Курята молоді товсті І. кл. 1.60 „

Приймає кури в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ЕМЕРИТОВАНА вчителька шукає заняття до дітей у пароха за утримання. Зголошення до „Діла“ під „Емеритка“. 2070 1—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ДВІ будівельні парцелі по 100 сяжнів ов. як цілість, південний фронт, шість хвилин ходу від кінця трамваю на вул. Листопада продасть Т. Рожанковський, Собіщина 7, тел. 288·09. 2026 1—3

ПОВЕРХОВА вілля в Микуличині, 16 уряджених кімнат, великий город, продасть Хировська, Стрий, Кохановського. 2—3

РІЖНІ

МОТОЦИКЛІ, ровери, всілякі частини до них поручає найдешевше „Автоспорт“, Львів, Словацького. 1904 10-18

НАВІЗ штучний на продаж по найдешевшій ціні, Львів, „Леда“, Зьрудлана 5, тел. 219·58. 2064 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

НАЙНОВІШІ КРЕАЦІЇ КОРСЕТІВ, КОРСЕЛЕТІВ ТА НАГРУДНИКІВ
поручає Спеціяліст
Герман Пісен
ЛЬВІВ, ЯГАЙЛОНСЬКА 4.
Увага: Фахова услуга. тел. 236-14.
2023 4—5

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ
СМІХ ЗЕМЛІ
Ціна 0·80 зол., з почт. перес. 0·95 зол.

МОЖНА ДІСТАТИ

В КНИГАРНІ НАУКОВОГО Т-ВА ім. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ, РИНОК 10:

	Ціна:
Буквар, Перша читанка для вселюдних шкіл	зол. 1.80
Азбука ручна діточа	„ 0.35
Читанка для II. кл. вселюдних шкіл	„ 1.90
Читанка для III. кл. вселюдних шкіл	„ 2.40
Читанка для IV. кл. вселюдних шкіл	„ 2.90
Читанка для вищих клас вселюдних шкіл	„ 4.—
Методична граматика руської мови для IV. кл. вселюдних шкіл	„ 0.90
Граматика української мови — С. Смаль-Стоцького і Ф. Гартнера	„ 4.40
Правописний словничок — Др. К. Кісілевського	„ 2.60
Вимки з укр.-народ. літератури ч. І. А. Барвінського	„ 2.40
Вибір з укр.-руск. літератури ч. І.	„ 3.30
Вибір з укр.-руск. літератури ч. II.	„ 3.50
Читанка для учительських семинарів Д. Лукіяновича	„ 5.—
Мала літургіка гр.-кат. церкви — Л. Лужницького	„ 1.—
Ісус у серцях дітей. Наука гр.-кат. релігії для І. і II. кл. вселюдних шкіл — І. Рудовича	„ 2.—
Біблійний катехизм гр.-кат. релігії для вселюдних шкіл	„ 2.10
Малий катехизм	„ 1.—
Середній катехизм	„ 1.40
Рахунки для першого відділу вселюдних шкіл	„ 1.70
Рахунки для другого відділу вселюдних шкіл	„ 1.70
Рахунки для третього відділу вселюдних шкіл	„ 1.90
Рахунки для четвертого відділу вселюдних шкіл	„ 2.60
Математика — Русецкого і Зажецкого	„ 2.90
Puer romanus — латинські читання для І. кл. гімназій	„ 2.—
Iuvenis romanus — латинські читання для II. кл. гімназій	„ 2.70
Viri illustres — латинські читання для III. кл. гімназій	„ 2.30
Wir lernen deutsch — німецькі читання для І. кл. гімназій	„ 3.70

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.